

DQ-002-001214

Seat No. _____

B. Com. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

ELE - 1 : Banking - II

(Introduction to Banking)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001214

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બંને વિભાગના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

વિભાગ - ૧

૧ બહુ વિકલ્પ પ્રશ્ન (M.C.Q.) :

૨૦

(૧) કઈ થાપણો શાખસર્જનનો આધારસ્તંભ અથવા પાયો ગણાય છે ?

(A) પ્રાથમિક થાપણ (B) સેકન્ડરી થાપણો

(C) બધી જ થાપણો (D) એકપણ નહીં

(૨) ૨૪ કલાકx૭ દિવસ સતત બેંકિંગ સગવડતા મેળવવા માટે _____.

(A) નેટબેંકિંગ (B) ટેલીબેંકિંગ

(C) એ.ટી.એમ. (D) બધાં જ

(૩) PIN _____.

(A) પરમેનન્ટ આઈડન્ટીફિકેશન નંબર

(B) પીનકોડ નંબર

(C) પરમેનન્ટ એકાઉન્ટ નંબર

(D) એકપણ નહીં

(૪) ATMનો ઉપયોગ _____.

(A) પૈસા જમા કરાવવા (B) પૈસા ઉપાડવા

(C) બેલેન્સ જાણવા (D) બધાં જ

(૫) સમગ્ર બેંકિંગ વ્યવસાય કોના પર આધારિત ?

(A) ડીપોઝીટ (B) ચેકબુક

(C) પાસબુક (D) નફો

(૬) બેન્કની મુખ્ય આવક _____.

(A) લોન પરનું વ્યાજ (B) કમિશન

(C) રોકાણ પરની આવક (D) RBIનો નફો.

(૭) લેખિત દસ્તાવેજ

(A) પ્રોમીસરી નોટ (B) વિનિમય પત્ર

(C) ચેક (D) બધાં જ

(૮) શાખ સર્જન એ _____.

- (A) વ્યાપારી બેન્કોનું મહત્વ કાર્ય છે
- (B) સહકારી બેન્કોનું મહત્વનું કાર્ય છે
- (C) રિઝર્વ બેન્કનું મહત્વનું કાર્ય છે
- (D) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેન્કનું મહત્વનું કાર્ય છે

(૯) કયા ચેકના નાણાં ખાતામાં જમા કરવા પડે છે ?

- (A) બેરર ચેક
- (B) ઓર્ડર ચેક
- (C) ઓપન ચેક
- (D) કોસ ચેક (એકાઉન્ટ પે ચેક)

(૧૦) એન્ડોર્સમેન્ટની વ્યાખ્યા કયા સેક્શનમાં આપેલ છે ?

- (A) N.I.Act 1881 (14)
- (B) N.I.Act 1881 (15)
- (C) N.I.Act 1881 (16)
- (D) N.I.Act 1881 (17)

(૧૧) નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ શાના દ્વારા લખી શકાય ?

- (A) પ્રિન્ટર દ્વારા
- (B) ટાઈપરાઈટર દ્વારા
- (C) બોલપેન દ્વારા
- (D) બધાં જ

(૧૨) વ્યાપારી બેન્કો અમર્યાદિત શાખસર્જન કરે તો

- (A) આર્થિક વિકાસ ઝડપી બને
- (B) કુગાવો સર્જાય
- (C) મંદી સર્જાય
- (D) આર્થિક સ્થિરતા સ્થપાય

(૧૩) ચેક પ્રથાનો ઉદ્ભવ ક્યારે થયો ?

- (A) ૧૭મી સદીમાં (B) ૧૮મી સદીમાં
(C) ૧૯મી સદીમાં (D) ૨૦મી સદીમાં

(૧૪) ચેકના પ્રકાર _____.

- (A) શાહજોગ અથવા બેરર ચેક
(B) રેખાંકિત અથવા ખાતાજોગ ચેક
(C) નામજોગ અથવા ઓર્ડર ચેક
(D) બધાં જ

(૧૫) જે વ્યક્તિ દસ્તાવેજ ઉપર શેરો કરે તેને _____ કહેવાય.

- (A) એન્ડોર્સર (B) એન્ડોર્સી
(C) એન્ડોર્સમેન્ટ (D) બધાં જ

(૧૬) ચેકમાં કઈ વિગતનો સમાવેશ થતો નથી ?

- (A) તારીખ (B) ચોક્કસ રકમ
(C) ગ્રાહકની સહી (D) ગ્રાહકનો ફોટો

(૧૭) કેવા પ્રકારના કાર્ડમાં ખાતામાં જમા રકમ ન હોય તો પણ રકમ ઉપાડી શકાય?

- (A) ડેબિટ કાર્ડ (B) ક્રેડિટ કાર્ડ
(C) બંનેમાં (D) એકપણ નહીં.

(૧૮) વ્યાપારી બેન્કો શાખસર્જન

- (A) ઓવરડ્રાફ્ટની સવલત આપીને કરે છે
- (B) જામીનગીરીઓની ખરીદી કરીને કરે છે
- (C) વિનિયમપત્રો વટાવી આપીને કરે છે
- (D) ઉપરોક્ત તમામ રીતે કરે છે

(૧૯) શાખસર્જન માટે

- (A) બધી વ્યાપારી બેંકોનો સહયોગ હોવો જોઈએ
- (B) રોકડ નાણાંનો પર્યાપ્ત પુરવઠો હોવો જોઈએ
- (C) થાપણોમાં વિક્ષેપ ન પડવો જોઈએ
- (D) ઉપરોક્ત તમામ શરતોનું પાલન થવું જોઈએ

(૨૦) શેરોના પ્રકાર

- (A) સાદો શેરો અથવા સામાન્ય શેરો
- (B) સંપૂર્ણ શેરો
- (C) મર્યાદિત અથવા પ્રતિબંધક શેરો
- (D) બધાં જ

વિભાગ - ૨

૧ શાખસર્જન એટલે શું ? શાખસર્જનની પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૧ શાખસર્જનની મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૦

૨ ચેકનો અર્થ આપી તેના પ્રકારોની સમજૂતી આપો. ૧૦

અથવા

૨ શેરોનો અર્થ આપી તેના પ્રકારોની સમજૂતી આપો. ૧૦

૩ નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટનો અર્થ, લક્ષણોની સમજૂતી આપો. ૧૦

અથવા

૩ પ્રોમીસરી નોટ (વચનચિઠ્ઠી) વિશે સમજૂતી આપો. ૧૦

૪ ક્રોસિંગનો અર્થ અને તેના પ્રકારોની સમજૂતી આપો. ૧૦

અથવા

૪ બેંકિંગમાં ટેકનોલોજીનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૦

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૦

(૧) એ.ટી.એમ. (ATM)

(૨) કોર બેંકિંગ સેવા

(૩) ક્રેડિટ કાર્ડ

(૪) નેટ બેંકિંગ

(૫) તરલતા વિરુદ્ધ નફાકારકતાનો સિદ્ધાંત.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answers of both sections in main answer sheet.

SECTION - I

1 M.C.Q. : 20

(1) Which type of deposits is known as base of the credit creation ?

- (A) Primary Deposit (B) Secondary Deposit
(C) All Deposits (D) None

(2) The banking facilities can be avail 24 hours × 7 day using_____.

- (A) Net Banking (B) Tele Banking
(C) ATM (D) All

(3) The full form of PIN

- (A) Permanent Identification Number
(B) Pincode Number
(C) Permanent Account Number
(D) None

(4) The ATM is used for the purpose_____.

- (A) Depositing money (B) Withdrawal of money
(C) Balance enquiry (D) All

- (5) The Banking profession is dependent on_____.
- (A) Deposit (B) Cheque Book
- (C) Pass Book (D) Profit
- (6) Main income of the Bank is _____.
- (A) Interest of loan
- (B) Commission
- (C) Income of investment
- (D) Profit of RBI
- (7) Which are the instrument
- (A) Promissory Note (B) Bill of Exchange
- (C) Cheque (D) All
- (8) Credit creation is the important function of _____.
- (A) Commercial Banks
- (B) Co-operative Banks
- (C) Reserve Bank
- (D) Regional Rural Bank
- (9) The amount of _____ cheque is compulsory deposited in account only.
- (A) Bearer cheque (B) Order cheque
- (C) Open cheque (D) Account payee cheque

(10) The definition of endorsement is available in Section _____.

(A) N.I. Act 1881 (14) (B) N.I. Act 1881 (15)

(C) N.I. Act 1881 (16) (D) N.I. Act 1881 (17)

(11) By which method, negotiable instrument can be written ?

(A) Using printer

(B) Using typewriter

(C) Using ball point pen

(D) All

(12) If commercial banks create unlimited credit creation, then _____.

(A) economic development becomes credit

(B) inflation create

(C) recession create

(D) establish economic stability

(13) When was the cheque system established ?

(A) In 17th century (B) In 18th century

(C) In 19th century (D) In 20th century

- (14) Type of cheque _____.
- (A) Bearer cheque (B) Crossed cheque
- (C) Order cheque (D) Above all
- (15) An endorse the document is called _____.
- (A) Endorser (B) Endorsee
- (C) Endorsement (D) Above all
- (16) Which detail not available in cheque ?
- (A) Date (B) Amount
- (C) Signature (D) Photograph
- (17) In which type of card even there is not balance one can spent/withdraw amount ?
- (A) Debit card (B) Credit card
- (C) Both (D) None
- (18) Commercial bank create credit by
- (A) Providing overdraft facility
- (B) Purchasing securities
- (C) Discounting bills
- (D) Above all manners

(19) For credit creation there should be

- (A) Cooperation of all commercial banks
- (B) Enough supply of cash
- (C) No hindrance in deposits
- (D) Above all

(20) Type of Endorsement_____.

- (A) Blank endorsement
- (B) Full endorsement
- (C) Restrictive endorsement
- (D) Above all

SECTION - II

1 What is credit creation ? Explain the methods of credit creation. 10

OR

1 Explain limitations of credit creation. 10

2 Give meaning of cheque. Discuss its types. 10

OR

- 2 Give meaning of endorsement. Describe its types. 10
- 3 Explain meaning and features of Negotiable Instrument Act. 10
- OR**
- 3 Describe Promissory Note. 10
- 4 What is crossing ? Explain its various types. 10
- OR**
- 4 Explain importance of technology in banking. 10
- 5 Write short notes : (any two) 10
- (1) A.T.M.
 - (2) Core Banking Service
 - (3) Credit Card
 - (4) Net Banking
 - (5) Liquidity v/s Profitability Principle.
-